

Előfizetési árak:

Egész évre . 20 kor. — fill.
Félévre . . 10 „ — „
Negyedévre . 5 „ — „
Egy óra . . 1 „ 70 „
Egyes szám ára 8 fillér.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. itélőtábla épületével
szemben,
hová az előfizetések és a
lapszóktüldésére vonatkozó
felajánlások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztői iroda:

PÉCSETT, Mária-utca 1.
a kir. tábla átellenében,
hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény in-
tézendő.

Kéziratot vissza nemadunk

Hirdetéseket

a kiadóhivatal veszi föl.

A kormányzó párt.

Pécs, 1900. január 30.

Furcsa egy alkotmányosság a mienk. Játszunk parlamenti formákban a parlamentarizmus lényege nélkül. Nép képviselőink nem kifolyása a nép szabad akaratának, kormányunk nem kifolyása a parlamenti többségnek. Nálunk mindig a kormány választat magának többséget az országgyűlésbe, a többségnek pedig Bécsből adnak kormányt és vezért. Így aztán természetes, hogy a képviselők nem a nép érdekeit képviselik, hanem szolgálják a kormányt, melynek mandátumaikat köszönhetik, a kormány pedig nem az ország érdekeit tartja szem előtt, hanem a bécsi parancsokat, mert ott van hatalmának kutforrása.

Ilyen a magyar parlamenti alkotmányosság rendes menete, a mely megszülte az egyetlen „kormányzó párt“ örökös uralmát s kizárta még a lehetőségét is az egészséges parlamenti váltógazdaságnak, a mely nélkül pedig a népképviselői alkotmány üres jelszóvá zsugorodik össze, mert hisz hogyan is válhatnak élő valósággá az az alkotmányos alapelv, hogy a nép döntő befolyást gyakorol az ország ügyeinek intézésére, ha eleve ki van zárva, hogy az uralmat egy más párt átvehesse, mint a mely az uralom birtokát már tényleg élvezi.

Változik ugyan az idők folyamán ez a párt személyek és elvek dolgában, de ez soha sem megy végbe a rendes parlamenti módon, hanem mindig más pártok felszivásával, meg más pártok elveinek kisajátításával; de maga a párt, mint ilyen, megmarad mindig kormányzópártnak, mert meg vagyon írva, hogy ez a kormányzópárt egyuttal „államfentartó párt“ is, a melynek elbukásával elbuknék maga az állam is.

Ennek aztán az lett a következtése, hogy aki „aktív politikus“ akart lenni s mint ilyen tényleg érvényesülni a magyar politika irányításában, az csatlakozott a kormányzó párthoz, ha mindjárt nem is egyezett meg mindenben a politikája a párt általános irányzatával, mert eltérő politikáját is csak a kormányzópárt kebelén belül érvényesíthette, kilévé zárva, hogy a párt körén kívül álló politika valaha is érvényesülhessen.

Ez az oka annak, hogy a kormányzó pártban magában a legkülönbözőbb irányzatok egyesülnek s a parlamenti váltógazdaság abban áll, hogy hol az egyik, hol a másik irányzat kerül fölül, de mindig csak magában a pártban s a kisebbségben maradt irányzat hívei soha sem hagyják el a pártot, hanem lesik az alkalmat, mikor kerülhetnek megint ők fölül.

A parlamenti nyílt küzdelem az or-

szág kormányzatáért ilykép átalakult titkos intrikává, mely több-kevesebb szerencsével a párt kebelén belül folytatja aknamunkáját. De azért soha párt annyira nem hangoztatja belső egységét, mint a magyar kormányzó párt, a mi különben természetes is, mert az uralgóknak soha sem kellemes, ha a laikus publikum tudomást szerez róla, hogy a saját táborában ellenségek settenkednek körülöttük, a settenkedők pedig ovakodnak tőle, hogy aknamunkájukat fölfödözzék.

A lóláb azonban lépten-nyomon kibujik. Így alig hangzotiak el újév napján a budavári palotában a kormányzó párt egybeforradását, törhetlen egységét hirdető lelkes szavak; ennek a pártnak egy tekintélyes része sietett a bukott vezérhez, dokumentálni, hogy még mindig tette kész hive, a mi persze kizárja, hogy hive legyen az új vezérnek, a ki azért állt a kormány elére, hogy az ország kormányzatában új rendszert inauguráljon.

A múlt hét elején ezek a régi vezérhez ragaszkodó hívek tüntetőleg megéljeneztek az országgyűlésen az új vezért s Polonyi általános derűtség között konstatalhatta, hogy ez volt az első alkalom, melyben a miniszterelnököt az egész kormányzó párt melegen éljenezte. S ugyanakkor kiszivárgott a híre, hogy február 1-én egy új politikai napilap fog megindulni,

A „Pécsi Figyelő“ tárcája.

Hány asszony boldog?

— Lombroso Paula könyve. —

Hogy miben áll a teljes boldogság, azt eddig még senki sem állapította meg. Már azért sem, mivel az, a ki teljesen boldog, okosabb dolgot is tud annál, hogy a lelki állapotát leírja. Ilyesmire rendszeren csak unalmában adja magát a boldogtalanság. Nem is említve azt, hogy a filozófusok határozott állítása szerint tökéletes boldogság egyáltalában nincs, nem is volt, nem is lesz. Ezért használok elővigyázatból a »teljes« szót a »tökéletes« helyett, nehogy ellenmondásba jussak azokkal az urakkal, a kik csakhamar letromfolnának. Minden időben ők szabtak törvényt lelki életünknek és mióta a statisztikát is elfoglalták a maguk számára segédeszköznek, éppenséggel nem lehet velök birni.

A boldogságot is csak úgy ismerik az élet szükséges tényezőjének, ha az ő módszerük nyomán készül, máskülönben nem.

Ez a statisztika pedig a következőket mondja: száz intelligens nő közül teljesen boldog 20, féligmeddig boldog 34 és tökéletesen boldogtalan 46. Az utóbbiak közül valók a »meg nem értett asszonyok« (femmes incomprises), akiknek boldogtalansága azonban csak viszonylagos, mert abban áll, hogy nem tudják — mennyire boldogok. Ha tehát a 46,

»egészen boldogtalan« nő közül csak a felét vesszük »femmes incomprises«-nek, marad összesen 23, ki abba az érdekes és kiváltságos helyzetbe jutott, hogy magát mindenkiel szemben boldogtalannak mondhatta.

Honnan meritem én ezeket az adatokat? Egy könyvből, melyet Lombroso Paula kisasszony, a híres olasz tudós leánya adott ki s mely nálunk még teljesen ismeretlen. Ő csak az intelligens asszonyokról készített statisztikát, mert alapelvül felállítja: a nem művelt asszony mindig boldog, ha nem sanyargatja a nyomor és testi szenvedés.

Abban Paula kisasszony is egyetért a világ összes lélekbuváraival, hogy az asszony boldogságának sohasem lehet a nagyraevágás a kielégítője, hanem mindig csak a boldog együttélése alapulhat azzal, kit szíve választott. Másodsorban jön az anyaság. Fölsorolja aztán a többi tényezőket, melyek hozzájárulnak a boldogság kiegészítéséhez. Szerinte ezek a következők: 1. Fiatalság. 2. Szépség. 3. Műveltség. 4. Jólét. Súlyt helyez a korra is és a szerint állapítja meg statisztikáját. Azt mondja:

Fiatal nő közül, ha száznak megfigyeljük életét, találunk 55 olyanra, ki teljesen boldog, 45-re, ki boldogtalan. Ez az ellentét kora, a mikor a megnyugvás nem szerepel és nem is lehet tényező a közönséges boldogságra. A megváltozhatlan viszonyokba való beletörődés a harmincadik éven túl kezdődik, de vele együtt az elégedetlenség is föltámad sok olyan nőben, a ki eddig boldogtalannak hitte ma-

gát, mert mi türes-tagadás, a boldogságnak leglényegesebb része mindig — a hit.

A harmincadik esztendő után tehát így változik meg az arányszám: boldog már csak 45, félig-meddig boldog 25 és teljesen boldogtalan 30. Később, a negyvenötödik esztendőn túl, még inkább változik az arány (boldog kifejezés nem is alkalmazható annál az asszonynál, ki több harminc évesnél) 25, félig-meddig boldog 65 és egészen boldogtalan 10. A megnyugvás és beletörődés kora!

A mi a szépség befolyását illeti a boldogságra, eleinte az arányszám ugyanaz, mint a fiatalságnál, mert a legtöbb nő csak addig szép, a mig ifju. A hervadó szépség korában — 35 és 45 között — azonban aránytalanul nagy a boldogtalan nők száma. Száz közül 70 úgy érzi, hogy nem bírja el a szépsége hervadását, 20—25 félig meddig beletörődik és csak 5 őrzi magában a léleknek azt a nagy erejét, hogy föl sem veszi, mikor a kornak meg kell fizetni adóját.

A műveltség minden körülmények között nagy tényezője a boldogságnak — bár annak aláásója is lehet. Ha szépség és ifjuság van vele, mérsékli a kettőnek tulságos követeléseit az étellel szemben, ha pedig nincsen, akkor megvigasztal.

Azonban, a milyen áldás a lelki műveltség, épp oly szerencsétlenség a félműveltség.

Ez szüli a »meg nem értett« asszony minden szenvedését. Az arányszám a lelki műveltséggel bíró nőknél: egészen boldog 45

mely hatvanhetes alapon ellenzéki szellemben fog működni.

A hatvanhetes alap összes hívei a kormánypárt táborában vannak egyesülve, egészséges parlamenti viszonyok mellett tehát lehetetlen volna hatvanhetes alapon működő ellenzéki sajtóorganumot alapítani. De hát náluuk az az ellenzék, a mely komolyan számot tart az érvényesülésre, mindig a kormánypárton belül húzódik meg s csak így magyarázható meg, hogy nálunk kormánypártiak alapítanak ellenzéki ujságot.

Ez a legutóbbi akció persze általános konsternációt idézett elő az „egységes” kormányzó pártnak valóságos kormányzó részében, mert ebben az akcióban bizonyosságát látják annak, hogy a párt settenkedői már elég erőseknek érzik magukat külön állásuk nyilvános dokumentálására is.

A fölül levők elhatározták tehát, hogy alább hagynak az eddigi rideg elutasító modorral s miután eredmény nélkül hangzott el a figyelmeztető szózat, hogy a párt ajtaja nyitva áll a rokonelemek bevonulására s az elégedetlenek kivonulására egyaránt, békíteni kezdik a békétlenkedőket.

Erre vall az új kormányelnökhöz legközelebb álló Magyar Nemzet mai vezércikke, mely már nem dicsekszik a kormánypárt összeforrottságával, törhetlen egységével, hanem a végleges konszolidációt még a jövő feladatának hirdeti s a jegecesedés korszakára kiméleti időt kér, természetesen azoktól, a kik ennek a jegecesedésnek magában a pártban állják utját.

Megható képet fest arról az állapotról, a mely bekövetkezne akkor, ha az ellenzéki ujságot szerkesztő kormánypárti békétlenkedők akciója sikerrel járna. Szétrobbanna a szabadelvű párt s ha ez megtörténne, a kormánypárt nem lenne többé ama nagy erők gyülekezőhelye, a melyek kielégítő módon boldog 40 és egészen boldogtalan 5.

A jólét is nagyon fontos tényezője a boldogságnak, sokkal fontosabb, sem mint aztalányi költők koncedálják.

Egy keleti közmondás azt tartja, hogy a nyomor veszekedő természetű és igaza lehet! Azonban a gazdagság ellen, mint azt a statisztika bizonyítja: teljesen boldog a jólétben élő nők közül 40, félig meddig 35 és egészen boldogtalan 30. Mi azonban onnét eredhet, hogy a gazdag nőnek sok a szabad ideje és az unalom nagy ellensége a boldogságnak.

A szerelem, a házasság és az anyaság az a három tényező, mely első sorban biztosítja a nő boldogságát. Férfi még lehet boldog szerelmében a házasságon kívül is, a nő sohasem.

A férfi sokszor még akkor is boldognak érzi magát, ha az ég megtagadja tőle a gyermekáldást, nő nagyon ritkán. S azért arányszámokat itt viszonylagosan lehet fölláttani: 100 asszony közül, ki férjét szereti 1—10, tökéletesen boldog (ezek az erős akaratúak, a 70—80 közepesen boldog és 10—15 olyan, a kik boldogok akarnak lenni mindenképpen) ki nem tudja elfelejteni, hogy az asszony hivatása az anyaság. 100 asszony közül, ki nem szereti a férjét, és annál inkább a gyermekeit, egy sem teljesen boldog, 50—60 közepesen boldog s a többi elhítteti magát, hogy boldog lesz, mihelyt gyermekei annyira felnőttek, hogy megértik az ő szenvedéseit és megvigasztalják azért, mit az élet meglagadott tőle.

képesek a haza érdekeit megvédelmezni minden veszéllyel szemben.

Ha tehát folytatják az aknamunkát, szétrobban a kormánypárt s a nagy erőknek nem lesz többé közös gyülekezőhelye, a mi könnyen odavezethetne, hogy a kormányzás gyepelője más erők kezébe siklana át.

Arra az esetre pedig, ha őszintén csatlakoznak az új vezérhez és előmozdítják az átalakulás konszolidációját, fontos ígéretet tesz a békétlenkedőknek, kijelentvén, hogy az új alakulás ellen fölösleges az egyéni hiúságok s apró és nagy érdekek agyarkodása, mert hisz „ebben minden jogos becsvágy megtalálhatja érvényesülésének módját. Ebben a szabad akaratból és hazafiságból létesült alakulásban nincs elnyomva, vagy háttérbe szorítva senki.”

Ime kedves magyarom, láthatod hát ebből, mi az a hatalmas varázserő, mely a haza érdekeit védelmező kormánypártban az összetartásnak leghatalmasabb rugója. Minden jogos becsvágy — és ki ne tartaná a magát jogosnak? — kielégítést nyer benne, nem nyomnak el és nem szorítanak ott senkit, esküdjék bár a „jog, törvény és igazság” jelszavára, vagy a tettekkel tényező Bánffy báró rémuralmi rendszerére, csak azt kívánják tőle, hogy biztosítani segítsen a nagy erők gyülekezőhelyét, a kormánypártot kívülről támadó erők ellen, a házi perpatvarokat majd elintézik maguk között a jogos becsvágak kielégítésével.

H i r e k.

Pécs, 1900. január 30.

A részeg ember és Mária.

Böles és okos költő a nép — maga. Szébb költeményt, bölcsőbb mondást, mint a minőt a nép alkot, költő még ki nem talált. Ugy találhatók az ő lelkéből fakadó szálló igék és nóták, mint a réti virág.

A néphumornak és gyöngédségnek ma is hallott e sorok írója egy olyan nyilatkozatát, mely valóságos remeke a népies mondásoknak.

A János férfiú Üröggről idebent valami kalandosságon gázolt által.

Nevezetesen eladván a pár csirkét, az árát elkalandozta egy éjszakán különböző ivóhelyeken, miglen János hajnaltájban elázva és kikoppasztva háborúságba keveredett némely hajnali járókkal.

És minekutána elverték, ő lefeküdt az utcai faszterre, hogy csak azért se mén tovább . . .

Reggel aztán vizsgálva volt a dolog. Ki verte meg és ki koppasztotta meg a Jánost.

Az anyjuk is ideért utána reggelre. Hát a mint a kapitány előtt tanácskoznak, tündönek, szó esik többek közt ilyen:

Az asszony mondja:

— Dejszen, nem fog kenden se az okos beszéd vén létire, mer csak kigyün eccer a sojra kendnek, hogy valami szerencsétlenségbe gyün kend az italtul . . .

— Ne téj te attul — felel a János férfiú békítőleg — mer a részeg ember a Mária kötőjébe esik.

Erre neki fordul az asszony elmosolyodó szájjal:

— Az éccak a is odafordultkend, látom, hogy Mária fogta föl kendet a kötőjébe . . .

— Igen is, — mondja János férfiú — igenis, mert hál' Istennek nincs hijja a derekamnak semmi.

Oszt meg is illette magát, mutatván hogy semmi baj sincsen.

— De hát a pénze hova lett kennek? — löki hozzá az anyjuk a kérdést.

— Hova? — mondja János — Hát a meg a Mária kötőjébe maradt.

Naptár 1900. január 31-én

Naptár: Szerda jan. 31. — Róm. kath. Péter — Prot: Vigil. — Görög-kel. (jan. 19.) Athén. — Zsidó: Adar 1. — Nap két 7 óra 30 percker reggel; nyugszik 4 óra 58 percker. — Hold két reggel 7 óra 42 percker; nyugszik 6 óra 18 percker este. Ujhold 2 óra 23 percker éjjel.

Időjárás: A központi meteorológiai intézet jelzése szerint: enyhe idő, eső, később derülés és hőszűrés várható.

Szinház: »Falu rossza«, népszinmű.

Pécs szab. kir. város igen tisztelt polgáraihoz.

A halálának az évfordulóján történt. A hogy megújult előttünk áldott alakja, úgy elszorult a szívünk s önként tört elő a fajdalmas hang, elpanaszolván, hogy jel sem hirdeti emléket annak a férfunak, ki, amíg köztünk élt, úgy hozzáért a szívünkhöz, hogy feledni nem tudjuk; messze fénylő erényeivel, nemes gondolkodásával, minden igazért és jóért való lelkesedésével tisztelőivé tett bennünket, hogy feledni nem akarjuk; jószívűségével, ember-szeretetével rabul ejtette a lelkünket, hogy feledni nem fogjuk. — S mintha mindnyájunk lelkéből jött volna panaszos szó; mintha rég rejtegetett vágyainknak megbízott kifejezője volt volna, mindnyájan kezdtünk foglalkozni az eszmével s megszerettük azt. Mind hangsúlyosabb lett az óhaj, hogy örökítsük meg b. e. Zsinkó Istvánnak, a pécsiek »Pista bácsijának emléket, hadd hirdesse sokáig, mint becsüli meg városunk társadalma az igaz érdemet; hadd származtassa át késő nemzedékre ennek a névnek a tiszteletét; hadd tanuljon tőle a jövő kornak önző embere önzetlenséget, az elégedetlen boldog meglegedést, a rest serény munkásságot, a szeretetlen cselekvő irgalmasságot, a békében, Isten akaratában való megnyugvást.

Az a nagy tisztelet és ragaszkodás, melylyel e nagy férfiú iránt oly régóta voltam, és többeknek felszólítása indítottak engem arra, hogy a gondolat megtestesítése végett mindazokat, akik az ügyért lelkesednek, f. é. febr. 2-án (pénteken, Gyertyaszentelő-B.-Asszony napján) d. e. 11 órára a városháza nagytermében értekezletre hívjam össze.

Erősen hiszem, hogy akik éreztük az ő barátságának csodás melegét, ott leszünk, mikor az iránta való tiszteletnek és szeretetnek lángját akarjuk élesíteni.

Pécsett, 1900. jan. 30-án.

Hazafias üdvözléttel

Bánffy Simon,

kir. tanácsos. közjegyző.

— (A Pécsi Kath Kör.) febr. hó 13-án tartandó táncestélyére a rendezőség már szétküldötte a meghívókat. Minthogy az estélyen csak meghívottak vehetnek részt, azok, akik még meghívókat nem kaptak, de igényt tartanak reá, forduljanak a mulatság rendezőséghez, a kath. kör vigalmi bizottságához.

— (Bulletin a vizről.) A Tettye vizének mai állásáról a főmérnöki hivatal a következőket jelenti: A viztartók tele vannak a tettyei forrás vizszolgáltató képessége f. hó 30-án reggei 2215 köbméter.

— (Vizsgálatok a theológián.)

Ma délelőtt a harmad és negyedéves teológusok filozófiából vizsgáltak szép eredménnyel Lechner Nep. János prodirektor elnöke mellett. — Holnap ugyancsak filozófiából fognak vizsgálni az első és másodévesek. Ezzel a hittudományi karon befejeződtek a félévi vizsgálatok. A második szemeszterben február 3-án kezdődnek az előadások.

— (Az Erzsébet királyné-alap.)

Az Erzsébet királyné-alap országos gyűjtéseinek központi ellenőrző bizottsága közlése szerint az alapra ujabban adakoztak: *sárbogárdi* izr. jótékony nőegylet 26 frt 60 krajcárt; *szigetvári* jótékony nőegylet 63 frtot; *szigetvári* jótékony izr. nőegylet 50 frtot; *szegsárdi* nőegylet 20 frtot; *szegsárdi* róm. kath. óvodát és gyermekmenhelyet fenntartó egyesület 173 frtot; *tolnai* nőegylet 15 frtot és a *tamási* izr. nőegylet 25 frtot.

— (Időjárás.)

Ismét sártengerben uszunk, no de ennek most okvetlenül be kellett következnie. Hogy ismét esni fog, nem kellett hozzá Falb időjóslo tehetsége. Pécsen ugyanis az év némely napjára a legbiztosabban lehet jelezni az esőt s oly pontosan megjelen, mintha csak prenumeráltak volna rája. Tessenek csak rávigyázni: valahányszor Pécsen vásár van, az ég beborul s esik az eső, mert nálunk mikor vásár van, sárnak is kell lenni. Így esett aztán meg, hogy egy-két atyafi néhány lovat s szarvasmarhát összevevén, azokat nem az országuton hajtották végig, hanem a főutcán, elkerülendők a nagy sarat. Bizonyos, hogy a virágnak megtiltani nem lehet, hogy ne nyiljék, mikor jön a kikelet, de hogy a vásárosoknak feltartóztatlanul legyen jussuk a főutcán áthajtani egy egész csorda marhát, az már talán még sincsen egészen rendén többféle okoknak miatta. Egy ez okok közül: a főutcát nem a marhák részére aszfaltozták ki, nem azok tiszteletére tisztítják. Nem ártana semmi esetre sem máskor a jó falusiaknak tudtára adni, hogy az országut épen elég széles az ő céljaikra!

— (A magyar ujságkiadók Pécsen.) A magyar ujságkiadók országos szövetségének Budapesten vasárnap tartott választmányi ülésen Nagy Sándor alelnök a legközelebbi választmányi ülés helyéül Pécs városát, idejéül pedig a husvéti ünnepeket kérte kijelölni, a mikor egyuttal a Vidéki Hirlapírók Szövetsége szintén itt tartja közgyűlését. Pécs városa és társadalma mindkét szövetséget vendégül szívesen fogja látni. A választmány a meghívást köszönettel elfogadta.

— (A megyéspüspök Budapesten.) Hetey Sámuel, megyéspüspök, mint meg is irtuk, szombaton reggel a fővárosba utazott. A püspök tisztelgett vasárnap Vaszary Kolos heregprimásnál, kinek beszámolt római utjáról és a pápától nyert audienciájáról; hétfőn pedig a püspöki konferencián a jegyzői tisztet teljesítette.

— (Országos vásárunk) mai második napját elmosta az eső. Alig volt egy-két vevő a vásáron, minek eredménye az, hogy az állatvásáron valami 1000 adásvétel történt. Köztük legtöbb volt a ló. Lovásárunk különben is kitűnt most a szép és jó lovakkal s ezeknek nagy keletjük is volt. Különösen Romániába, Olaszországba és Franciaországba

szállítás végett vették a lovakat. Vásárolt egy szabadkai lókereskedő is, ki az egész ország területéről ötezer ló vásárlásával van megbízva — állítólag — az angol kormány részéről. Így hát nem lehetetlen, hogy a derek anglusokat mihamarább magyar és pécsi lovak röpítik az őket üldöző boerok elől biztosabb vidékre.

— (Tolvajok a vasuti kocsiiban.)

Szombatról vasárnapra virradóra Pellérd állomáson egy ott álló személyszállító szakasz elsőosztályu kocsijában tolvajok jártak. Az illetők négy párnát emeltek az ülésekről; az ötödiket elejtették a sárban s ott találta meg másnap a vasuti személyzet s így derült ki a lopás. A tolvajokat most keresik.

— (Halálosítás.)

Horváth Ignác szül. Vogt Matilda f. é. január hó 29-én délután 1/2 órakor 32 éves korában meghalt. Temetése folyó hó 31-én délután 3 órakor lesz az üszöghi állomáson levő gyászházból a budai külvárosi temetőbe. A gyászmisét f. é. február hó 1-én reggeli 9 órakor tartják az Ágoston-terti plébániatemplomban.

— (Pályázatok.)

A pécsi kir. törvényszék területéhez tartozó *siklói* kir. járásbiróságnál egy ezer korona fizetéssel és háromszáz korona lakpénzzel javadalmazott *irnoki* állás van üresedésben. A pályázati kérvények a pécsi kir. törvényszék elnökéhez nyújtandók be s a pályázó testi épsége orvosi bizonyítvánnyal, valamint külön a telekkönyvi vizsgaletétele is igazolandó. Ugyancsak a pécsi kir. törvényszék területéhez tartozó *mohácsi* kir. járásbiróságnál egy ötszáz korona évi fizetés és 100 korona lakbérrel javadalmazott *hivatalsszolgái* állás van üresedésben, melyre a pályázati kérvények február hó 20-áig a pécsi kir. törvényszék elnökéhez nyújtandók be.

— (Tűzek.)

Folyó év január 23-án éjfél után 1/2 órakor tűz ütött ki *Petriebt* György nagybudméri lakosnál. A községben magánosan álló ház istálléja gyuladt ki, melyet a község lakói reggeli öt órára szerencsésen el is oltottak. A tűz valószínűleg gyújtogatás folytán keletkezett, de hogy ki gyújtotta fel, azt a nyomozás mindeddig nem derítette ki. Január 24-én reggel öt órakor meg Kisbudmérien égett le *Rosenthal* Lajos háza, melynek oka szintén gyújtogatás volt. A nyomozás folyik.

— (Fejbe ütötte.)

Egy udvarban laktak *Kakas László* és *Kovács Pál* vasasi lakosok s a helyett, hogy szépen megérték volna, torzsalkodtak, nem tekintették egymást felebarátnak, kit szeretnünk kell. A napokban is összeszólalkoztak s miután nem tudtak dülőre jutni, hamarosan *Kakas László* felkapott egy löcsőt s azzal a védtelen *Kovács Pált* úgy találta fejbe ütni, hogy összeesett s még most is *Harmos Árpád* dr. tb. járásorvos kezelése alatt van. Feljelentették a haragos szomszédot.

— (Rossz helyre ugrott.)

Az asszonyok, az asszonyok! Ki tanulja ki őket; de ki képes az asszonyi szív rejtelseibe bepillantani? Egy uri ember nemrég megházasodott. Nem volt épen fiatal legény, de szíve még fogékony volt a szép iránt, meg ha némi nemü bizalmatlanság támadt volna benne önmaga iránt, azt eloszlatta kebelbeli jó barátja, egy még nagyon fiatal úr, a ki össze is boronálta urabátyját egy 19 éves hajadon-

nal. A házasok jól éltek, mindig turbékoltak. A minap azonban hazajött farsangolni az ifju barát és az ifju házas, a ki esténként nem engedte el a megszokott parthiet, arra a gyanura ébredt, hogy estenden aligha nem történik valami otthon. Cselt szőtt és a megszokott idő előtt hazaszökött. De csengetnie kellett s a csengetés figyelmeztette az ottbenn levőket. Hamarosan úgy csinálták ki a dolgot, hogy az asszonyka beereszti az öreget, a fiatal úr pedig a kapu becsukása után kiugrik az ablakon. De a csengetés után a férj visszaosont a világos ablak alá, a szerelmes ifju pedig, a mint a kulcs zörgését hallotta, a nagy drukokban kiugrott az utcára és egyenesen — a férj ölelő karjaiba pottyant. Szerencsére a nagy puffogásra megjelent a rendőri intervenció, mert ki tudja még, mi nem történhetett volna.

— (Megtámadott rendőrök.)

Széles kedve volt a napokban Sz. *Fejős Mihály* agárdi legénynek, a ki *Laboda István* korcsmájában mulatott és ott — midőn már a bor józan esztét elvette — mindenkit kidobálással fenyegetett. Legelőször is *Horváth János*nak esett neki, a mit látva *Páli József* és *Nagy János* agárdi rendőrök, figyelmeztették őt, hogy csendesesen legyen. A figyelmeztetésre *Fejős* a rendőrökre támadt és mind a kettőn súlyos sebeket ejtett. A verekedő embert feljelentették a bíróságnak.

— (Revolveres férj.)

Besencki András madocsi lakost elhagyta a hites felesége, aki *Elek István* madocsi rokonánál tartózkodott. Eleinte belenyugodott *Besencki* sorsába, de öt hétre az elválás után elhatározta, hogy vagy haza jön az asszony, vagy kioltja életét. Mindenekelőtt revolvert szerzett és ezzel *Elek* házába ment feleségeért. Az asszony azonban hirt vevén férje jöveteléről, elrejtőzött. *Besencki* azonban az ablakon keresztül megpillantotta őt, mire az ablakon keresztül rálőtt. A golyó szerencsére nem találta el a halálra ijedt asszonyt. A gyilkos szándéku férj ekkor elmenekült, de midőn megtudta, hogy lövése nem tett kárt a feleségében, újra visszament, hogy merényletét megismételje. Szándékában *Elek István* neje segítségével azonban megakadályozta. Mivel többszörösen fenyegette a feleségét és kijelentette, hogy addig nem nyugszik, míg le nem lövi, a csendőrség letartóztatta és tőle a revolvert elkobozta.

— (Meglopta az apját és az öregapját.)

Háladatlan rossz fiu *Nagy-Doroghon* ifj. P. *Szabó József*, a ki társaival édesatyjától 3 zsák búzát, 5 zsák kukoricát, lisztet és baromfit lopott, öregapjának meg a kamráját ürítette ki. A gonosz fiu a lopott gabonát, lisztet és a tyukokat azután potomon áron eladta, hogy társaival mulathasson. A tolvaj fiu tette most kitudódott s a bíróság előtt fog lopásairól beszámolni.

— (A részegség netovábbja.)

Különös kalandot élt át az elmúlt éjjel Z. *Ferenc*, a *Ferencnap* alkalmából. *Ferenc*ünk erősen megittasodva hazafelé ballagott úgy éjfél tájon s a György-utcában ledől a kövezetre kissé megpihenni. Itt feküdt s látja és hallja, hogy két idegen ember lép hozzá s ugyanekkor már érzi is, hogy a panyókára vetett egérszürke télikabátját leveszik a válláról s azzal elviszik. *Ferenc* fel akart kelni,

de nem bírta a lába, kiáltani akart, de nem birt megfordulni a nyelve. Így a kabátját elvitte a két sötét alak, akiket Ferenc ma lopásért feljelentett a rendőrségen.

— **(Elitta a subáját.)** Kolorovics Juon r.-kozári lakos bus képpel és azzal a panaszszal állított be a napokban a községi előljáróságához, hogy utközben kocsijáról valaki ellopta a subáját. A panasz folytán nyomban megindították a nyomozást, melynek során turcsa dolgok sülték ki s melyekből bátran népies bohózatot lehetne faragni. Kisült ugyanis, hogy Kolorovics Juon utközben megpihent a csárdában, a hol néhány ismerőssel találkozva, annyira elbeszélgetett s annyira szedte magába a »jót«, hogy végre is beruggott. Mikor fizetésre került a sor, a gazda arra a kellemetlen tapasztalatra jutott, hogy nincs elegendő pénze s így subáját ott hagyta zálogban. Valószínű, hogy midőn másnapra kialudta mámorát, nem emlékezett a történetekre s subáját nem találván, jóhiszeműleg emelt panaszt a községi előljáróságnál. Természetes, hogy most már meg van oldva a suba fatális kérdése, a mennyiben a csárdásgazda megkapta a pénzét, Kolorovics Juon pedig a subáját. Szerencséje azonban a gazdának, hogy e históriát bemaszatolt állapotban követte el, mert esetleg némi baja eshetett volna a hatóság félrevezetése miatt.

— **(Koronaszámítás misériái.)** Alig egy hónapja, hogy benne vagyunk a hivatalos, kötelező korona számításban s mindenütt dühöngenek még a koronaszámítással járó misériák miatt, mert az emberek, kik eddiga forint és krajcár megjelöléséhez voltak szokva, csak nagynehezen szoknak most a korona és fillérhez — csak nehezen tudják fantáziájuk segítségével elképzelni, hogy nem rongyos két batos van zsebeikben, hanem büszke negyven fillér. Iródott pedig ez a koronás jeremiádé azért, mert a koronaszámítás misériáinak manója hozzánk is befészkelte magát, úgy, hogy a »hivatalos közgyűlés« című tegnap esti lapunkban megjelent hírünkben a hivatalos közgyűlési körének zárszámadásáról szólva forintokat és krajcárokat emlegettünk, mit akként igazítottunk helyre, hogy a »forint és krajcár« helyett mindenütt »korona és fillér« értendő!

— **(Nem akart virstli lenni.)** A tegnapi országos vásáron egy lókupec összeszedett egy csapat előregedett lovat, melyeket Bécsbe szállítanak s onnan rövid idő múlva mint virstlik — tormával vagy száfttal — térnek vissza. A leendő virstliket Rácváros felé hajtották, mikor egyszerre az egyik virstli — akarom mondani: ló — meggondolta magát s visszaborzadván a gondolattól, hogy ő mint virstli visszajöjjön a kies Mecsekaljára, hol élte virágkorát leélte, — eliramodott virstlijelölt társai közül. A hajcsárok nem is bírták elfogni s így sikerült neki bevágtatnia a Koronáig, ahol azonban a sarkos rendőr elfogta a megugrott gebét, gyorsan felaprózta tormás virstlivé s felalatozván, épen egy pohár koronásörrel öblintette le, mikor a hajcsárok odaértek s átvették tőle, a mi a megugrott virstlijelöltből megmaradt. (Írta: lapunk barátja.)

— **(Meglopta az apját.)** Hangos József pellérdi cselédlegény a napokban elment az egyik szomszédos községben lakó édes

apját meglátogatni s a kellemessel összekötve a hasznosat, apja szekrényéből harminc koronát kilopott. A jeles legényt, kire csakhamar kisült a tolvajlás, a méltán felháborodott apa feljelentette a bíróságnál. Jobb, ha a legényt mindjárt az első ballépésnél éri a büntetés, semhogy kelevény válják belőle a társadalomban!

— **(Meggzúnt járvány.)** Sűrű községben — mint értesülünk — az ott járványosan fellépett vörheny-megbetegedések meggzúntek, úgy, hogy a járvány tartamára bezárt iskolákat is újra megnyitották.

— **(Akaratos tehén.)** A York-Manchesteri exprezs vonatot súlyos baleset érte egy tehén önféjűsége miatt. Éppen egy hosszabb alaguton vitt volna át az utja, mikor a mozdonyvezető meglátta, hogy a sinen egy tehén fekszik. Megállította a vonatot, hogy a személyzet elűzze az állatot. A megriadt tehén azonban, bármint ütlegelték is, meg nem mozdult helyéről egy világért se. Minthogy a vonat tovább nem tartózkodhatott veszély nélkül a nyílt pályán, megindították hát ismét és keresztül gázoltak a tehenen. A mozdony, a szeneskocsi és a postakocsi át is robogott rajta, de a könnyebb személykocsikat kizökentette a nagy tetem és azok kisiklottak, fölborultak. Számos utas megsebesült s a forgalom több órán át szünetelt.

— **(Egy címzetes király szorultságban.)** Athénből írják, hogy a Palaeologok királyi családjának Syrában élő utolsó sarja, a tizenötödik konstantinápolyi címzetes király, Palaeolog Komines Angelos Donkas Demetrios Konstantinopels, jelenleg meglehetősen kellemetlen helyzetben van. Bőrszpekulációkkal 100,000 drachmát vesztett. Minthogy megtagadta a fizetést, az athéni börze meghatalmazottjai Syrába utaznak, hogy behajtsák a börze követelését. Alkalmassint a herceg drága könyvtárára kell majd szoritkozniok a tárgyak értékesítésénél, mert a király már átélt egy hasonló katasztrófát és e csapás folytán nagyon megcsappant a pénzállománya.

— **(Új szent.)** A szentek száma egygyel szaporodik. Az Osservatore Romano közli a pápa dekretumát De Lestenac Johanna szentté avatásáról, ki a Mária leányainak rendjét alapította. Az új szent 1556-ban Bordeauxban született, amikor, mint ahogy a pápa dekretuma mondja, Franciaországban »a kálvinista pestis« dühöngött. Johanna szülei is kálvinisták voltak, de ő maga a katolikus vallásra tért át, melynek már az említett rend alapítása és számos csodatételei által nagy szolgálatot tett. 1640-ben halt meg és ketségtelenül már akkor szent volt, de szentté avatását mindazonáltal csak 1826-ban indítványozták. Megindult a kinos procedura, de nagy akadályok merültek fel, mert Johanna csodatételeit csak nehezen sikerült bebizonyítani. Csak egy valószínű csodáját sikerült felfedezni és ez abból állt, hogy Larines Máriát a tüdővészéből egy pillanat alatt kigyógyította. Még két csodát is művelt De Lestenac Johanna, de ezek oly jelentéktelenek, hogy szóba se jöhetnek. A szentté avatást mindazonáltal még ez évben közzéteszik.

— **(Életmentő ujfundlandi eb.)** Bochastek József svecháti kocsis a minap ur-
nőjeért a külvárosba hajtott, miközben a ház

két ujfundlandi ebe is elkísérte. Amint egy patak mellett haladtak, nagy sereg vadkacsa rebbent föl. Az egyik kutya üldözőbe vette őket s a patak jegére ugrott. A jég beszakadt s a kutya fuldokolni kezdett. A kocsis ki akarta menteni, de alatta is beszakadt a jég. Mikor a veszély tetőpontjára hágott, a másik eb a kocsihoz rohant s míg ez egyik kezével ennek az övét, a másikkal a vízben levő eb övét ragadta meg, a segítő eb egy hatalmas ugrással a veszedelemben forgó embert és állatot a partra rántotta. A közeli malomban melegítették fel a bőrig ázottakat.

— **(Katonai hírek.)** A honvédség kötelékéből elbocsáttattak saját kérelmükre: Déry Dezső, pécsi 19-ik honvédezedrebeli tartalékos hadnagy; továbbá Auerbach József, Antal György, Fuch Vilmos, Fekete Ágoston János, Hrádek Károly, Greksa István, Weber Takács István és Neumayer Dezső, pécsi 19-ik honvédegyalozedrebeli tartalékos róm. kath. segédlelkészek; végül Papp István és Matolcsi István, ugyanez ezredrebeli evangélikus tartalékos segédlelkészek.

— **(Új hivataloszolga.)** A pécsi kir. törvényszék elnöke Kiss Imre sásdi járásbíró-sági napdíjas szolgát, a dárdai járásbíró-sághoz harmadosztályu hivataloszolgává kinevezte.

— **(Új forgópisztoly a hadseregben.)** A hadsereg eddigi forgópisztolya, a mely a lovasságnál tizenegy, a gyalogságnál kilenc milliméteres volt, még az 1870—1874-diki minta szerint készült. Kalibere kis ujjnyi vastag és a lövésnél rendkívül zavaró füstfelhőt terjeszt, sulya negyede egy modern puska sulyának. Ez a fajta revolver már akkor ósdivá és tökéletlenné lett, a mikor ceruzányi kaliberű puskákat és sokkal kevesebb füsttel járó puska-porot készítettek. A hadsereg új forgópisztolya nyolc lövetű, kalibere nyolc milliméter és 450 grammal könnyebb mint a régi revolver. Oroszországban és Bulgáriában hétlövetű, a többi államokban pedig csak hat lövetű a katonák forgópisztolya s így az új Gasser-féle forgópisztoly e tekintetben első helyen áll az összes európai hadseregekben. Csak Oroszországnak és Svájcnek van kisebb kaliberű revolvere. Az új forgópisztolyt úgy a közös hadseregben, mint mind a két honvédségben és a csendőrségben behozzák.

— **(Harc a mérges kígyók ellen.)** A tiroli tartománygyűlés elhatározta a mérges kígyók kipusztítását, melyek egyes helyeken tanyát ütöttek és a beküldőknek jutalmat tűztek ki. Ezen állatok kiirtására a tiroli állatvilág fáradhatlan kutatója, Torre Dalla insbrucki tanár ösztönözte a népet s ez sikerrel is járt. 1896 óta nem kevesebb, mint 3171 mérges kígyót helyeztek le a tiroli tartománygyűlés elnöki irodájában. Jutalomdíjak fejében melyek 1896-ban 2 koronával drbkint. 1897-ben csak 1 koronával s az utóbbi 2 évben csupán 60 fillérrel adtak ki, 1896 óta, beleértve az 1899 évet is, 3147 koronát és 60 fillért fizettek. A beküldött 3171 darab mérges kígyóból csupán 648, tehát egy ötöde esik német Tirolra, mely körülbelül meg is felel ez ország viszonyainak. Tirolban kilenc fajta kígyó van, köztük három mérges fajta. Ezen a kilenc fajta közül a középálpesekben és az éjszaki mézshegységben csak három homos, déltiroiban a középálpesek déli lejtőjén mind a kilenc található. A legveszélyesebb a három mérges faj közül és egyben az egyetlen mérges kígyója az északi vidéknek az ugynevezett keresztos vipera. Ez délen valamivel ritkább; ott a leggyakoribb a páncélos vipera, mely Merán és Bozen környékén található. Bozenon túl egészen Auerig kevés számban van a ho-

moki vipera. A tartománygyűlésen elhatározott jutalmak kiosztása óta ez a kigyófaj nagyon csökkent. Sajnos, e kigyóadászatnál számos méreg nélküli kigyót is megöltek.

— (Jövedelmező kivégzés.) New-Yorkból írják: El-Tasban, ebben a kis amerikai városban a nagy piactéren a nép szemláltára kellett volna halálbüntetését kiállani egy gonosztevőnek. Még mielőtt a végrehajtáshoz láttak, értesült a hatóság, hogy az elítelt felesége és gyermekei nagy nyomorban színylődnék. A praktikus yankeek nem tagadták meg magukat. A sherif tribünöket állított a térre és 2—3 dollárért adott el egy-egy helyet. A családapa és férj kivégzési látványosságának jövedelmét — mint a falragaszok hirdették — a gyermekek és a feleség nyomorának enyhítésére fordították. És az eszme olyan jól beült, hogy csaknem kétezer dollárt olvastak le a kivégzés napján a sirankozó özvegy kezeihez. Az elítelt utolsó szava a bírónak szóló köszönet volt kétezer dollárt jövedelmezett ötletéért.

— (A háborúból.) A Daily Telegraph kiküldött levelezője a következő adomát írja lapjának: Fokvárosból, Serruier egy napon felkereste a Penelopét, egy hajót, hol a foglyok tartózkodnak. Nagy lett a meglepetése, mikor egy lengyel ismerősét Somenskit találta az elfogottak között. Somenskinak — ki annak idején transzváli burgherré lett — szintén a háboruba kellett vonulnia.

— Hát ön hogy került ide? — kérdezte Serruier Somenskitől.

— Nem tehetek róla — felelte Somenski — a kezembe nyomtak egy fegyvert s egy

patrontáskát, és rámparancsoltak, hogy harcoljak.

— De mégis, hogy került fogságba?

— Elands laagnetál voltam, mikor Schiel kapitány így szólt hozzám:

»Somenski, meneteljen a hegy felé! — Hogyan meneteljek? — kérdelem! Ekkor megkezdődött a harc. Kis ágyu, nagy ágyu, gyors-tűzelő és lassan tűzelő puska egyszerre szólt. Jaj Istenem, végem van! — gondoltam magamban. Majd az angol lovasok rohantak felém hosszú botokra tűzött késekkel, jobbra balra szurtak és vágtak, hogy borzalom volt nézni. Nekem sem kellett több. Eldobtam a fegyveremet, térdre estem, kezeimet összekulcsoltam és így könyörögtem: Köszönöm, elég volt, én nem harcolok tovább! Most csak arra vagyok kíváncsi, hogy mi lesz velem!»

— (Foghuzás takarékoságból.)

A minap jajgatva sompolygott egy fogorvos termébe egy öreg polgár. Az álla ugy fel volt kötve, hogy épp a szeme villogott ki a sűrű bandázból. Nagyokat nyögött, mialatt letelepedett a hatalmas karosszékebe. Az orvos pedig finom műszerével hozzáfogott a beteg fog kereséséhez. Megkopogtatja az egyik harapószerszámot:

— Ez fáj, ugy-e?

A polgár busan ingatja a fejét.

— Nem a' uram, de csak huzza ki.

A műszer pedig kopogott tovább a fogson:

— Tán ez fáj?

— Ez se fáj, de csak tessék kiszedni!

Az orvos vonakodott, a beteg azonban követelőzőtt szinte:

— Csak tessék, ha mondom!

És a két fog diadalmasan vonult ki a szájrégéből. Kevéske ecet hamarosan megszüntette a vérzést, mire újra kezdődött a fájós fog kutatása:

— Ahá ez az edvas fog, ugy-e bátyó?

A beteg csak int, bólintgat, s fájdalomában lehunyja a szemét. Csakugyan az a foga fájt.

Az operáció végén aztán megkérdezték a polgártársat, hogy miért huzatta ki erővel az egészséges fogát.

— Hát instálom — mosolygott az öreg — ritkan járok be a városba, s ha már itt vagyok, jobb, ha most huzatom ki a nyavajást, mint akkor, ha megfájul. Legalább megtakarítok egy utat.

— (Kettős aranylakodalom.)

Egy félszázad nagy idő s ha valaki az ötven esztendővel házasságának félszázados voltát jelelheti meg, az igazán örvendetes eset, a mely ritka embernek adatik. Ily ritka szép ünnepet élt át két öreg, ősz földműves házaspár, a kiket a faddi róm. kath. templomban megható beszéd kíséretében áldott meg Zányi György plébános 50 éves házasságuk évfordulóján. Az aranylakodalmasok Dohocki József és neje, ugyancsak Dohockinak unokatestvére és neje voltak, a kik a gyermekeik és számos unokáik körében vallásos szívrrel adták hálát az Urnak e ritka kegyért ugyanazon templomban, a honnan ötven évvel ezelőtt, mint ifjú házaspár léptek ki az életbe.

— Menj a kapitánnyal, Kamilla és nyisd fel neki a kertajtót. A kastély nagyon tekervényes, nem fog tudni egyedül boldogulni.

A tiszt eleinte protestált, de aztán Kamilla előre ment és mutatta neki az utat. A leány szíve dobogott. Homályosan sejtette, hogy valami történni fog.

Amikor a kertajtót kinyitotta, Giacometti így szólt hozzá:

— Köszönöm kisasszony és bocsásson meg.

Kamilla hátrafele lépett, hogy helyet adjon a tisztnek. Ez azonban akkor hirtelen átkarolta visszataszítóan kéjes öleléssel magához szoritotta és erőszakosan csókot nyomott szájára.

III.

Ama kerti jelenet után Kamilla szobájába menekült Reszketett egész testében. Vére agya felé tolult, mintha fejét szétrobbantani akarná.

Gyorsan levetkezett és ágyába vetette magát. Így feküdt ott a sötétben, anélkül, hogy tisztán gondolkodni képes lett volna, amíg lázas izgatottsága mély álomba ment át.

Amidőn ismét fellébredt, már világos volt. A visszaemlékezés arra az előző estén történt, nehéz nyomás gynnánt feküdt szíven. Mintha az a csók elégette volna ajkait. Azt hitte, hogy bőre még mindigérzi azt a könnyű perzselést és ez az érzés oly erős volt, hogy valószínűsáramlat gyanánt futott át tagjain.

Csaknem sirt szégyeneben.

— Kit fog az asztalhoz vezetni — tudakozódott tovább a kíváncsi — szeretném, ha engem.

— Nem, az nem megy. A te párod a Pál fivére lesz, mert te nyoszolyólány vagy. De Kamillát adhatjuk neki. A férfi ugyan valamivel alacsonyabb nála, de azért nagyon szép pár lesznek.

A nap minden előkészületeivel véget ért. Abban a szobában, amelyben máskor Márta és Mária együtt aludtak, volt kiterítve a fehér menyasszonyi ruha az ágyakon és székeken.

Kamillát mély szomorúság lepte el erre a látványra.

Nem szabadulhatott meg attól a gondolattól, hogy ha minden jól ment volna, ugy ma az ő számára is itt feküdnék a menyasszonyi fátyol és myrtus-koszoru.

Semmi sem tehet egy fiatal leányt oly idegessé, mint egy menyegző előkészítése.

Mária és Berta minden pillanatban egymás karjaiba borultak. Berta könyek közt suttopta:

— Borzasztó lesz, most már egyedül fog kelleni aludnom ágyunkban. Azt hiszem, nem fogom tudni szememet se behunyni. Mária nem akarsz velem aludni?

Mária alattomosan mosolygott és kijelentette, hogy Berta nagyon zavarná, mert ő hozzá van szokva, hogy külön ágya legyen.

Másnap reggel Kamilla jelen volt, mikor a menyasszonyt öltöztették. Mikor Márta bájos zavarát látta, aki kurta alsószyoknyában és mélyen kivágott ingben szégyenkezett a kíváncsi nőszemek kereszttüzeiben, ismét gyötrő gondolatok bántották. A délutáni jelenetre gondolt s arra,

Művészet, irodalom.

Katonadolog.

Vigjáték 3 felvonásban.

Írták: Sylvane és Gascogne.

— Bemutató előadás, Gyöngyi Izsó a Vigszínház művésznének vendégszereplésével 1900. évi január hó 29-én. —

Tegnap este szépen megtelt ház előtt került nálunk színre Sylvane és Gascogne három felvonásos vigjátéka a »Katonadolog«, mely teljesen francia. Ötlet, humor, pikantéria, helyenkint bizony vaskosan felkent caviár gyors egymásutánban váltakoznak s a közönség, mely ezt a darabot megtekinti, egy pillanatra sem lehet meg jóízű kacagás nélkül, mit ismét a helyzetek franciás összehalmozása okoz.

Hogy van-e ennek a darabnak szinpadai értéke, van-e irodalmi becsé, ez a francia vigjátékoknál csak igen másodrendű kérdés, de szó lévén róla, a »Katonadolog«-ban minden van, csak irodalmi becsü dolog nincs. No de ez nem is kell. A darab meséje legkevésbé sem új s némi változtatásokkal, a »Rezervista« »A két Champignol« stbre emlékeztet, lévén ebben is egy rezervista hadkötelezettségének teljesítésére szorított nő ember, ki azonban a fegyvergyakorlat teljesítésére haladékot kap és ezt az alkalmat használja fel arra, hogy egy táncosnő ismerősével néhány görbe napot töltsön. Vidékre viszi a »Mucust«, hanem a francia vigjátékok rezervistáinak fatalizmussával, összekerül az ezredesével s ez a gócpontja a darab kacagató jeleneteinek, innen bonyolódik össze és bogozódik ki a »Katonadolog« cselekménye.

Kétségtelen, hogy Sylvane és Gascogne vigjátéka inkább a francia vigjátékok érényeit, mint hibáit viseli magán s ami pikantéria, sőt drasztikum van benne, azt elföldi egy — spanyollal. Végre átöltözni, vetkőzni

s félig öltözetlen járni, a szinpadon az ma már megszokott dolog s méltó a mi dicsőretünkre az a francia vigjátékíró, ki a kokottok, katonák és ruék szerepeltetése mellett, a — spanyollalról is gondoskodik.

A tegnapi est sikere kétségtelenül a Vigszínház kitűnő komikusa, Gyöngyi Izsó érdeme s neki szólt a fel-felhangzott tapsok legnagyobb része. Gyöngyi Izsó ama színészekből való, kiknek művészete sokkal nagyobb, híre sokkal régebb, semhogy elismerésnek venné a dicsőretet, mindamellett azonban nem zárkozhatunk el annak konstatálása elől, hogy Gyöngyi Izsó Lestambonides közjegyző szerepében, pompás játékaival oly kitűnőt produkált, hogy azok, kik e szerepet nálunk Gyöngyitől látták, nem érznek majd vágyat, ugyanezt mástól is látni, mi alig szerezne nekik gyönyörűséget. Gyöngyi mellett tegnap este első sorban Nádassy Józsefet, ezt a mi törekvő fiatal komikusunkat kell felemlitenünk, kiben nagy adaga tobzódik az ambiciónak és alkotni vágyásnak. Nádassy tegnap Manillon közjegyzőségét alakította s szerepéből oly pompás alakítást csinált, mely teljesen érdemessé tette arra, hogy a felhangzott frenetikus tapsvihar után Gyöngyi Izsó magával hozza őt a lámpák elé. Ez volt különben Nádassy tegnapi szereplése kitűnő voltának legközvetlenebb megnyilatkozása. Jesszenszky Irón igen csinos s a párisi táncosnők minden kellékével felruházott Morinette volt. Értjük természetesen ez alatt temperamentumos játékát, csinos öltözékét s azokat az ingerlően kacér s mégis diszkrét mozdulatokat, melyekkel a darab pikantériáinak ő reá eső részén átsiklott. Sebestyén Géza is igen derék munkát végzett Lagrifoul ezredes szerepében. Erélyes, nyers s minden ízében katonás ezredest mutatott be, szóval érvényre juttatta mindazt, mit szerepéből csinálni lehetett, maszkját pedig teljes elismerés illeti. Pompás, kacagató

epizód alak volt Sarlay Konrél ezredorvosa, melyből Sarlay igen sikerült s ellenállhatatlanul neveltető karikatúrát faragott. A partner szerepekben Baróthi Irma és Dellé Lajos érdemelnek dicsőretet. Laurensét, Nagy Vilma, Garanbon asszonyt Batosiné alakította.

Dr. Faust.

○ A kötelező koronaérték (az új pénz) címen egy kis füzet jelent meg, a mely a valutaszabályozás népszerű katedjának tekinthető. Kálnoki Henrik, az ismert és jónevű közgazdasági író nyújt ebben népszerű modorban világos és áttekinthető képet a valuta-rendezés egész anyagáról. Tömörsege mellett is teljesen kimerítő tájékoztató ez a kis füzet, melynek egyik melléklete feltünteti az új pénzek természetes nagyságu rajzait, a másik melléklet pedig áttekinthető táblázatban mutatja az eddigi bel- és a külföldi pénznemek, valamint a nevezetesebb magyar és osztrák értékpapírok szelvényeinek értékét az új pénzekben, továbbá az új pénz értékét ausztriai és egyéb külföldi értékekben. Ezek a táblázatok esetleg kivehető a könyvből és kemény papírra ragasztva, hivatalokban és irodákban kifüggeszthetők. A füzetke, melynek ára 50 fillér, a Pallas nyomdájában jelent meg Budapesten.

○ Boross Endre balesete. Budapesten a Magyar Színház szombat esti előadása alatt sajnálatos baleset érte a színház kitűnő komikusát, Boross Endrét, a pécsiek volt kedvencét, a ki már egész estén át rosszuléltől panaszkodott, a harmadik felvonásban nyílt színen elájult és eszméletét elvesztette. Az

hogy ma este milyen forró szerelemmel fogja vőlegénye a térdét átölelni, ha így látja.

Giacometti százados csak későn érkezett, mikor már a vendégek mind együtt voltak. Könnyed fesztelenséggel ismerkedett, először is Hócne asszonyt üdvözölte, majd a házassági tanukkal fogott kezét, aztán Kamillához lépett s hosszan a szemébe nézve, mosolyogva üdvözölte. A leány megborzongott ettől a tekintettől, mintha pásztor-órára hívná ez a mélytűzű, dacos és mégis édes szerelmet ígérő szempár. Egy szót sem váltottak. A tiszt némán nyújtotta karját s a kocsihoz kísérte. A templomban különváltak.

A férfiak a jobboldalon csoportosultak, a nők a baloldali ülőhelyeket foglalták el. Kamilla éppen szemben ült a kapitánnyal. A leány nem mert a szemébe nézni, de mégis úgy érezte, hogy a tekintete metsző, mint a rapirdőfés. A szertartás után szétoszlott a társaság a kertben.

Márta és Vall egy pillanatra sem váltak el egymástól, de Giacometti néhány udvarias szó után a faképnél hagyta Kamillát s az orvossal társalgott.

Az Európa-szállodában volt a nászlakoma. Kamilla és a százados egymás mellé kerültek. Valamit csak kellett mondani, így hát a tiszt a menyasszony szépségéről s az esküvő megható hangulatáról beszélt. A leány felelni akart, de mintha megbénult volna a nyelve. Lázat érzett. Reszketett. Giacometti kíváncsian vizsgálta egy darabig, azután nem szólt többet.

A vacsora végeztével kezdetét vette a tánc. Tizenegy óra tájban az új pár eltűnt, nemsokára aztán Hoc

asszony is. Berta, Mária és Kamilla még valamivel tovább ott maradtak. A tiszt táncolt mind a hárommal, de leg-többet Kamillával, amint illett is. Az új ismerős vidám volt, anélkül azonban, hogy a határokat túllépte volna. A szünetek alatt, vagy a mikor Kamilla mással volt an-gazsálva, a doktorral társalgott, akinek szemlátomást kedve télt benne.

Midőn egy új keringő kezdődött, a tiszt újra felke-reste Kamillát.

A leány hulotthalvány lett és öntudat nélkül engedte magát vezetetni. Szívét az üresség és elhagyatottság egy keserű érzése járta át és úgy vélte, hogy táncosa erő-sebben szorította őt magához, mint a többiek. De az egész idő alatt alig váltottak egy-két szót egymással.

Végre oszlott a társaság. A három fiatal leány ment elől Jaufre és Giacometti élén tudományos vitába mé-lyedve követték.

Hazaérkezve, Mária és Berta bucsut vettek barátné-juktól. A doktor azonban nem akarta a megkezdett be-szélgetést abbahagyni és felszólította Hocot és a kapitányt, hogy dacára az előhaladott időnek, lépjenek be.

— Maradjanak még néhány percig nálam, szolgálók önöknek olyan almaborral, amely jobb, mint az Európa-szálloda pezsgője.

A három ur így helyet foglalt az étteremben, és almabor mellett folytatta avitát. Kamillára senki sem lát-szott figyelni, aki hallgatagon és idegesen ült székén.

Először Giacometti kelt fel helyéről. Amikor bucsut vett, Jaufre, aki a lelkész a kerten át hazakisérni készült, odaszólt lányának:

öltözöben csakhamar magához tért annyira, hogy haza birt menni a színház szomszédságában levő lakására. Az előadást természetesen abba kellett hagyni. Boross Endre állapotában ma már határozott javulás állott be, úgy, hogy remélhető, hogy még a hét folyamán újra felléphet a Magyar Színházban.

Folyó sz. 123. Idénybérlet 123. sz. Páratlan bérlet.

Nemzeti Színház.

Szerda 1900. január 31-én

Falu rossza.

Népszínmű 3 felvonásban.

Heti műsor.

Csütörtök: *Dunanan apó.*
Péntek: *d. u. Ripp van Winkle, este Aranykakas.*
Szombat: *Márta.*

Törvénykezés.

§ Csőd. A pécsi kir. törvényszék mint csődbíróság a hitelezők kérelme folytán, *Klein Gyula* komlói vegyeskereskedő ellen elrendelte a csődöt. Csődbiztos: *Göbel Gyula* kir. törvényszéki bíró; tömeggondnok *Keresztes Kálmán* sásdi ügyvéd, helyettese: *dr. Miltényi Miklós* pécsi ügyvéd. Bejelentési határidő 1900. évi március hó 5; a felszámolás határidejéül március hó 24-ike tűzetett ki.

§ Gondnokság alá helyezés. A kaposvári kir. törvényszék *Simon Istvánné* kaposvári lakosnőt gondnokság alá helyezte.

Tanúgy.

)(Megnyílt tanfolyam. A pécsi jótékony nőegylet kisedővodájának menház vezetői tanfolyama — mint értesülünk — megnyílt. A tanfolyamra az idén *hata* jelentkeztek.

)(Ösztöndíj-pályázat. A m. kir. vallás-és közoktatásügyi miniszter a polgárosított magyar határőrvidék tanulmányi alapjának kamataiból esedékes kétszáznegyven koronára pályázatot hirdet. Az ösztöndíjra a polgárosított magyar határőrvidék kötelekőbe tartozó polgári-, földműves-, középipar-, iparművészeti-és felsőkereskedelmi-iskolai tanulók pályázhatnak. A pályázati kérvények 1900. évi március hó 15-éig azon intézet igazgatóságaihoz nyújtandók be, melyeknél a pályázók tanulmányait folytatják.

TÁVIRATOK.

— Három emberélet egy kutya miatt. (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Nagyváradról sürgönyzik, hogy a biharmegyei Szóltalló községben *Várady Gergely* még a múlt évben agyonlőtte *Földessy Sándor* kutyáját. Ezért aztán *Földessy* agyonlőtte *Váradyt*. A nagyváradai törvényszék a bűnpörbe fogott *Földessy Sándort* elítélte 15 évi fegyházra s ezt az ítéletet most a kir. tábla is helybenhagyta.

E fölött való kétségbeesésében most *Földessy* felesége előbb hat éves *Erzsi* nevű leányát, aztán önmagát agyonlőtte.

— A háboru áldozata. (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Londonból jelentik, hogy *Yule* tábornok, kit a boerok megverték, a Fokvárosban megőrült.

— Az angol parlament megnyitása. (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Ma nyílik meg az angol képviselőház. A megnyitó ülés nagyon viharosnak ígérkezik. Az ellenzék vezére *rosszálási indítványt nyújt be a kormány ellen a köteles elővigyázat hiánya miatt*. Az indítvány élesen bírálja *Chamberlain* gyarmatügyi politikáját 1895. óta.

A tróbeszéd nem tartalmaz szenzációs részleteket. A sajnálkozás kifejezésével kezdődik a háboru áldozatai felett. Hangsúlyozza a hadsereg szaporításának és a flotta kibővítésének szükséges voltát. Utal az összes hatalmakkal való jó egyetértésre és a Szamoa ügy állására.

Az érdeklődés a parlament mai ülése iránt óriási. A rendőrség messzemenő előkészületeket tett a netáni zavargások megakadályozására.

— Hajóösszeütközés. (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Tegnap este a hamburgi kikötőben az Expedient nevű vontatóhajó összeütközött az Altona nevű révgőzössel. Erről az összeütközésről a külföldön az a hír terjedt el, hogy az Altona utasai közül sokan életüket vesztették. Hamburgi jelentések szerint ez a hír mindeu alapot nélkülöz, mert gondos kutatások semmi okot sem szolgáltatottak arra a föltevésre, hogy csak egyetlen ember is életét vesztette volna. Mindössze két ember szenvedett könnyebb sérülést.

Laptulajdonos Felelős szerkesztő
SZAUTTER GUSZTÁV PLEININGER FERENC
TAIZS JÓZSEF
kiadó.

Hirdetések.

Elegáns emeleti 5 szobás
uri lakás
fürdőszobával, május hó 1-re
Indóház-utca 6/14. a sz. ki-
adó. — Bővebbet Steiner
S. M. fakereskedésében Indó-
ház-utca 6/13. sz.

Egy jókarban levő

Kalányi-féle vaskályha

jutányosan eladó.

Bővebbet a kiadó hivatalban.

Házassulandók és butorvevők

Figyelmébe!

Rendkívül olcsó árakon vásárolhatók a legszebb és legszilárdabb készítményű asztalos és kárplitos butorok

FEHÉR BÉLA

jóhirnevű butor raktárában Pécsen, Apáczai-u. 2. sz. alatt a takarékpénztári új palotában.

Hol állandóan óriási választékban vannak teljes hálószooba, ebédlő és salon berendezések, úgy egyes darabok, valamint tükrök, képek, nádszékek, vasbutorok és esztergályos árak felhalmozva és azok, tekintettel a nagy forgalomra, sehol eddig nem létező

bámulatos olcsó árakon árusítatnak el.

Mindenki tehát csak saját érdekében cselekszik, ha butorvásárlások eszközlése végett ezen céget fölkeresi, hol a legszolidabb kiszolgálásról meggyőződhetik.

10.537. sz.

tlkv. 1899.

Árverési hirdetmény.

A dárdai kir. jbiróság mint tlkvi hatóság közhírré teszi, hogy *dr. Narancsik Károly* ügyv. dárdai lakos végrehajthatónak *Szondergeld Adám* albertfalui lakos végrehajtást szenvedett ellen 17 frt 50 kr. tőke és jár. iránti végrehajtási ügyében az árverést a dárdai kir. jbiróság területén levő *Albertfalú* községben a 151. sz. tlkvben felvett 49. hrsz. 125/b. házzs. ingatlanra az 1881: 60. t.-cz. 156. §. d) pontja értelmében egészben tehát *Szondergeld Adám, Dániel, Borbála, Anna, Teréz* kiskorúakat illető felére is 400 frt kik. árban a 37/b. hrsz. ingatlanra az 1881: 60. t.-cz. 156. §-a d) pontja értelmében az egészre tehát nevezett, kiskorúakat illető felére is 32 frt kikiáltási árban elrendelte és hogy a főtebb megjelölt ingatlan az 1900. évi február hó 26-ik napján d. e. 10 órakor *Alberfalú* községben a bíró lakásán megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, vagyis 40 frt, 3 frt 20 krt. készpénzben, vagy az 1881. évi 60. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított s az 1881. november hó 1-én 3333. szám alatt kelt I. M. rendelet 8-ik §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezeihez letenni, avagy az 1881: LX. t.-cz. 176. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt át szolgáltatni.

Dárdán, a kir. jbiróság, mint tlkvi hatóságnál, 1899. évi dec. hó 20-án.

Molnár,
kir. albiró.

Ajánlja a kor igényeinek megfelelő
berendezésű

könyvnyomdáját

nagyobb művek, folyóiratok,
körlevelek, számlák, falragaszok,
meghívók, tánczrendek,
hivatalos és gazdasági
táblázatok, részvények,
alapszabályok,
névjegyek stb. elkészítésére.

Könyvkötészete

fel van szerelve
papirmetsző,
sodronyfűző,
perforirozó,
számozó,
aranyozó
stb. géppel, melyek segélyével
a legegyszerűbbtől a legdiszesebb
munkáig minden elkészíthető.

TAIZS JÓZSEF, PÉCS

Megye- és Mária-utca sarkán.

Nyomtatvány-raktárából

körjegyzői,

papi és ügyvédi nyomtatványok

jó papiron olcsó árért kaphatók.

PAPIRKERESKEDÉSÉBEN

különféle levélpapírok,

(Röntgen-féle sugaraknak ellenálló,

kerékpár-jelvényes stb.)

kaphatók.

Kuhn-féle író-tollak

nagy választékban.

Vidéki megrendelések
gyorsan és pontosan
eszközölnének.